

“WP 3.3. YETKİNLİKLERİ DOĞRULAYAN DEĞERLENDİRME BECERİ KONTROL LİSTELERİ KILAVUZU”

Enhancing Practices and Strengthening Core Competencies
in Disaster Nursing through the Learning HUB (ECoDN-HUB)

2024-1-TR01-KA220-HED-000245267

Cooperation partnerships in higher education (KA220-HED)

“The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.”

“Değerlendirme Beceri Kontrol Listeleri ve Yetkinlikleri Doğrulama Kılavuzu İçeriği”

1. Beceri kontrol listeleri (Sekiz senaryo için ön test ve son testler)

- **SENARYO 1:** Deprem sırasında kardiyak ve solunum durması yaşayan bir yetişkinin resüsitasyonu
- **SENARYO 2:** Heyelan sırasında bir yetişkinde hava yolu tıkanıklığı (boğulma) için ilk yardım
- **SENARYO 3:** Deprem sonrası şiddetli bacak kanaması için ilk yardım
- **SENARYO 4:** Sel sırasında açık göğüs yaralanması için ilk yardım
- **SENARYO 5:** Sel sırasında açık karın yaralanması için ilk yardım
- **SENARYO 6:** Kasırga sırasında femur (uyluk kemiği) kırığı için ilk yardım
- **SENARYO 7:** Deprem sonrası enfeksiyon önleme ve kontrol önlemleri
- **SENARYO 8:** Orman yangını sırasında nöbet (epileptik kriz) için ilk yardım

2. Memnuniyet anketleri

3. Sanal Gerçeklik Kullanılabilirlik Anketi

SOSYO-DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

1. Yaş:
2. Cinsiyet:
3. Kurum:
4. Kaçınıcı sınıftasınız? (Öğrenciler için):
5. Mesleki deneyim süresi (Hemşireler ve eğitmenler için): ____ yıl
6. Daha önce bir afet veya acil durum ortamında çalıştınız mı?
 - a. Evet
 - b. Hayır
7. Afet hemşireliği veya ilk yardım konusunda herhangi bir eğitim aldınız mı?
 - a. Evet, teorik eğitim
 - b. Evet, uygulamalı eğitim
 - c. Hayır
8. Daha önce simülasyon tabanlı bir eğitime katıldınız mı? (örn. VR/AR, mankenler, yüksek gerçeklikli simülasyonlar)
 - a. Evet
 - b. Hayır
9. Daha önce sanal gerçeklik (VR) veya artırılmış gerçeklik (AR) gözlükleri kullandınız mı?
 - a. Evet
 - b. Hayır

Beceri Kontrol Listeleri

Ön Test ve Son Testler (Sekiz senaryo için Çoktan Seçmeli Sorular)

SENARYO 1: Deprem Sırasında Kardiyak ve Solunum Durması Yaşayan Bir Yetişkinin Resüsitasyonu

1. Kardiyak ve solunum durması yaşayan bir yetişkinde Temel Yaşam Desteği (BLS) için ilk adım nedir?
 - a) Nabızı kontrol et
 - b) Göğüs kompresyonlarına başla
 - c) Olay yerinin güvenliğini sağla
 - d) Kurtarma solunumu uygula
2. Bir yetişkinde göğüs kompresyonlarının hızı ve derinliği ne olmalıdır?
 - a) 60–80/dk, 2–3 cm
 - b) 100–120/dk, 5–6 cm
 - c) 80–100/dk, 3–4 cm
 - d) 120–140/dk, 7–8 cm
3. Otomatik Eksternal Defibrilatör (AED) elektrot pedleri doğru şekilde nasıl yerleştirilmelidir?
 - a) Her iki ped karın üzerine
 - b) Sağ üst göğüs ve sol alt göğüs (koltuk altına yakın)
 - c) Her iki ped sol göğüs üzerine
 - d) Boynun her iki tarafına
4. Spontan solunumu olmayan bir yetişkinde kurtarma solunumu sırasında ne kadar hava verilmelidir?
 - a) Yaralının yanaklarını şişirecek kadar
 - b) Göğsün görünür şekilde kalkmasını sağlayacak kadar
 - c) Maksimum akciğer kapasitesi kadar
 - d) Sürekli ve hızlı şekilde
5. CPR sırasında yaralı yeniden solumaya başladığında en uygun hareket nedir?
 - a) CPR'ye devam et
 - b) Yaralıyı sırt üstü yatmaya devam ettir
 - c) Yaralıyı hemen şok pozisyonuna al
 - d) Yaralıyı kurtarma pozisyonuna al

SENARYO 2: Heyelan Sırasında Yetişkinde Hava Yolu Tıkanıklığı (Boğulma) için İlk Yardım

1. Bir yetişkinde kısmi hava yolu tıkanıklığı olduğunda en uygun ilk adım nedir?
 - a) Hemen Heimlich manevrasını uygula
 - b) Yaralıyı yatır ve CPR başlat
 - c) Yaralıyı öksürmeye devam etmeye teşvik et
 - d) Sırt darbeleri uygula
2. Aşağıdakilerden hangisi tam hava yolu tıkanıklığının bir belirtisidir?
 - a) Öksürebilme ve ses çıkarabilme
 - b) Sessiz açık ağız, nefes alamama, evrensel boğulma işareti
 - c) Normal solunum
 - d) Hızlı konuşma ve panik
3. Tam tıkanıklık durumunda doğru işlem sırası nedir?
 - a) 5 sırt darbesi → 5 karın basısı (Heimlich)
 - b) 2 kurtarma solunumu → 30 göğüs kompresyonu
 - c) Turnike uygula
 - d) Yaralının ağzına kör parmakla müdahale
4. Hava yolu tıkanıklığı olan bir kişi bilinçsiz hale gelirse önce ne yapılmalıdır?
 - a) CPR başlat
 - b) Yaralıyı dik oturt
 - c) Yaralıyı yan yatır ve bekle
 - d) Yaralıya su ver
5. Karın basısı (Heimlich manevrası) sırasında yumruk nereye yerleştirilmelidir?
 - a) Sternumun üst kısmına
 - b) Göbek ile sternumun alt ucu (ksifoideus) arasına
 - c) Boynun altına
 - d) Kaburgaların yan taraflarına

SENARYO 3: Deprem Sonrası Şiddetli Bacak Kanaması için İlk Yardım

1. Şiddetli bacak kanaması durumunda ilk adım nedir?
 - a) Yaraya doğrudan baskı uygula
 - b) Turnike uygula
 - c) Yaralıyı hareket ettir
 - d) Kanayan bölgeyi yukarı kaldır
2. Aşağıdakilerden hangisi arter kanamasının bir belirtisidir?
 - a) Koyu kırmızı, yavaş sızan kan
 - b) Pembe, köpüklü kan
 - c) Parlak kırmızı, fışkırır şekilde kanama
 - d) Kanama yok
3. Turnike ne zaman uygulanmalıdır?
 - a) Küçük sıyrıklarda
 - b) Doğrudan basınç kanamayı durduramazsa
 - c) Burun kanamalarında
 - d) Küçük kesiklerde
4. Turnike nereye uygulanmalıdır?
 - a) Yaralanan bölgenin hemen altına
 - b) Doğrudan eklem üzerine
 - c) Yaradan 5–7 cm yukarı, asla eklem üzerine değil
 - d) Ayak bileğine
5. Turnike uygularken kaydedilmesi en önemli bilgi nedir?
 - a) Kullanılan malzemenin markası
 - b) Turnikenin uygulandığı zaman
 - c) Turnikeyi uygulayan kişinin adı
 - d) Yaralının kan grubu

SENARYO 4: Sel Sırasında Açık Göğüs Yaralanması için İlk Yardım

1. Açık göğüs yaralanmasında en uygun ilk adım nedir?
 - a) Yarayı kuru bir bezle kapat
 - b) Yarayı dört tarafı tamamen kapatacak şekilde mühürle
 - c) Yarayı su geçirmez bir malzeme ile üç tarafı kapatacak şekilde mühürle (örn. plastik)
 - d) Yaraya doğrudan baskı uygula
2. Aşağıdakilerden hangisi emme göğüs yarası (açık göğüs yaralanması) belirtisidir?
 - a) Yaradan köpüklü kan gelmesi ve her nefeste emme sesi
 - b) Yaradan kan gelmemesi
 - c) Sadece yara çevresinde morarma
 - d) Yaralının kan öksürmesi
3. Göğüs yarasını mühürlerken neden bir taraf açık bırakılır?
 - a) Kanamanın devam etmesine izin vermek için
 - b) İçerideki sıkışmış havanın çıkmasına izin vermek için
 - c) Yaralıyı sakinleştirmek için
 - d) Malzeme tasarrufu yapmak için
4. Açık göğüs yarası olan kişiye hangi pozisyon verilmelidir?
 - a) Yüzüstü (prone)
 - b) Sırt üstü yatay (supin)
 - c) Yarı oturur pozisyon (semi-fowler)
 - d) Sırt üstü, dizler bükülü
5. Açık göğüs yaralanmasında aşağıdakilerden hangisi yanlış müdahaledir?
 - a) Yarayı plastik bir örtü ile kaplamak
 - b) Yarayı dört tarafı tamamen kapatacak şekilde mühürlemek
 - c) Yaralıyı sakinleştirmek
 - d) Acil servisleri (112) aramak

SENARYO 5: Sel Sırasında Açık Karın Yaralanması için İlk Yardım

1. Açık karın yaralanmasında doğru ilk adım nedir?
 - a) Organları geri itmek
 - b) Yaraya doğrudan baskı uygulamak
 - c) Yarayı nemli steril pansuman ile kaplamak
 - d) Hiçbir şey yapmadan beklemek
2. Aşağıdakilerden hangisi şok belirtisidir?
 - a) Soluk ve soğuk cilt
 - b) Hızlı nabız
 - c) Bilinç değişikliği
 - d) Yukarıdakilerin hepsi
3. Yaralıya hangi pozisyon verilmelidir?
 - a) Yüzüstü, kollar yanlarda
 - b) Sırt üstü, dizler hafif bükülü
 - c) Yan yatış
 - d) Dik oturur
4. Açık karın yaralanmasında hangi malzeme doğru kullanımdır?
 - a) Kuru gazlı bez
 - b) Pamuk
 - c) Nemli steril pansuman
 - d) Plastik poşet
5. Yaralının organlarına dokunmak veya geri itmek neden tehlikelidir?
 - a) Enfeksiyon ve iç yaralanma riskini artırır
 - b) Yarayı küçültür
 - c) Şok riskini azaltır
 - d) Kanamayı durdurur

SENARYO 6: Kasırğa Sırasında Femur (Uyluk kemiği) Kırığı için İlk Yardım

1. Aşağıdakilerden hangisi femur kırığının en önemli semptom/işaretlerinden biridir?
 - a) Hafif ağrı ve kızarıklık
 - b) Şişlik, deformite ve hareket edememe
 - c) Ciltte kaşıntı
 - d) Yaralının rahatça yürüebilmesi
2. Femur kırığı olan bir yaralıda en önemli ilk yardım müdahalesi nedir?
 - a) Bacağı düzeltmeye çalışmak
 - b) Bacağı immobilize etmek ve sabit tutmak
 - c) Yaralıyı yürütmek
 - d) Ağrı kesici vermek
3. Femur kırığını immobilize etmek için hangi malzeme kullanılabilir?
 - a) Ahşap veya şemsiye gibi sert malzemeler
 - b) Sadece yastık veya yumuşak bez
 - c) Plastik poşet
 - d) Kuru bez
4. Immobilizasyon sırasında yapılan en kritik hata nedir?
 - a) Yumuşak dolgu eklemek
 - b) Dolaşımı kontrol etmek
 - c) Bacağı hareket ettirmek veya düzeltmeye çalışmak
 - d) Bandajla 3–4 noktadan sabitlemek
5. Femur kırığında turnike hangi durumda uygulanmalıdır?
 - a) Şiddetli kanama varsa ve diğer yöntemlerle durdurulamıyorsa
 - b) Her kırık vakasında
 - c) Ağrıyı azaltmak için
 - d) Bacakta hafif morarma varsa

SENARYO 7: Deprem Sonrası Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Önlemleri

1. İlk yardım sırasında enfeksiyon kontrolü için atılması gereken ilk adım nedir?
 - a) Hemen yaralının yarasını kapatmak
 - b) El hijyenini sağlamak
 - c) Eldivenleri çıkarmak
 - d) Yaralıya güven vermek
2. Aşağıdakilerden hangisi kişisel koruyucu ekipman (PPE) örneğidir?
 - a) Eldiven ve maske
 - b) Steril gazlı bez
 - c) Temiz su
 - d) Bandaj
3. Yaralı kişinin etrafında öksüren kişiler varsa doğru uygulama nedir?
 - a) Onları görmezden gelmek
 - b) Maske takmalarını önermek
 - c) Alanın dışına çıkarmak
 - d) Hiçbir şey yapmamak
4. Kullanılmış gazlı bez, eldiven ve maskeler hangi kutuya atılmalıdır?
 - a) Genel çöp kutusu
 - b) Enfeksiyon atıkları için işaretlenmiş çöp poşeti
 - c) Geri dönüşüm kutusu
 - d) Cam atık kutusu
5. Enfeksiyon riskini azaltmak için el hijyeni ne zaman yapılmalıdır?
 - a) Sadece ilk yardım öncesi
 - b) Sadece yaralı ile temas sonrası
 - c) Hem yaralı ile temas öncesi hem sonrası
 - d) Gerekli değil

SENARYO 8: Orman Yangını Sırasında Nöbet (Epileptik Kriz) için İlk Yardım

1. Nöbet geçiren bir kişiye doğru ilk yardım müdahalesi nedir?
 - a) Ağzına sert bir nesne koymak
 - b) Kollarını ve bacaklarını tutup sabitlemek
 - c) Yaralının çevresindeki tehlikeli nesneleri uzaklaştırmak
 - d) Hemen su vermek
2. Nöbet sırasında yaralının başı nasıl korunmalıdır?
 - a) Başın altına yumuşak bir nesne koymak
 - b) Başını sert zemine bastırmak
 - c) Hiçbir şey yapmamak
 - d) Başını zorla yana çevirmek
3. Nöbet süresi nasıl izlenmelidir?
 - a) Yaklaşık hatırlamak
 - b) Kronometre veya saat kullanarak süreyi ölçmek
 - c) Sonradan çevredeki kişilerden sormak
 - d) Süreyi izlemeye gerek yok
4. Nöbet sona erdikten sonra yaralı hangi pozisyona getirilmelidir?
 - a) Sırt üstü yatay (supin)
 - b) Yarı oturur pozisyon
 - c) Yan yatış (kurtarma pozisyonu)
 - d) Yüzüstü yatış (prone)
5. Nöbet sonrası acil servise (112) hangi bilgi verilmelidir?
 - a) Yaralının adı
 - b) Nöbet süresi ve yaralının durumu (bilinç, solunum)
 - c) Yaralının son yemeği
 - d) Yaralının yaşı

Memnuniyet Anketi

AR/VR Tabanlı Afet Hemşireliği Eğitimi Pilot Eğitimi için Memnuniyet Anketi

Amaç: Bu anket, AR/VR pilot eğitim programının afet hemşireliği alanındaki etkinliğini değerlendirmeyi ve katılımcı memnuniyetini ölçmeyi amaçlamaktadır. Lütfen her ifadeyi dikkatlice okuyun ve görüşünüzü en iyi yansıtan seçeneği işaretleyin.

Değerlendirme Ölçeği:

- Katılıyorum
- Kararsızım
- Katılmıyorum

İfade	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum
1. Eğitim, afet hemşireliği farkındalığımı artırdı.	☐	☐	☐
2. AR/VR senaryoları gerçekçi ve öğreticiydi.	☐	☐	☐
3. Eğitimin süresi yeterliydi.	☐	☐	☐
4. Eğitim içeriği açık, anlaşılır ve iyi yapılandırılmıştı.	☐	☐	☐
5. AR/VR teknolojisinin kullanımı öğrenmemi kolaylaştırdı.	☐	☐	☐
6. Bu eğitimi mesleki gelişimim için faydalı buldum.	☐	☐	☐
7. Simülasyonlar temel becerileri kazanmama katkı sağladı.	☐	☐	☐
8. Benzer konularla ilgilenenlere bu eğitimi tavsiye ederim.	☐	☐	☐
9. AR/VR içeriklerine erişim teknik olarak sorunsuzdu.	☐	☐	☐
10. Genel olarak, bu eğitimden memnunum.	☐	☐	☐

VR Kullanılabilirlik Anketi

Lütfen her ifadeyi 5'li Likert ölçeğine göre değerlendirin:

1 = Kesinlikle katılmıyorum, 2 = Biraz katılmıyorum, 3 = Kararsızım, 4 = Biraz katılıyorum, 5 = Kesinlikle katılıyorum

No	Madde (İfade)	1 Kesinlikle katılmıyorum	2 Biraz katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Biraz katılıyorum	5 Kesinlikle katılıyorum
1	VR başlığı ve Showtime uygulaması kullanımı kolaydı.	☐	☐	☐	☐	☐
2	Ekipmanı kullanmadan önce yeterli bilgi ve talimat aldım.	☐	☐	☐	☐	☐
3	Ne yapmam gerektiğini anlamak kolaydı.	☐	☐	☐	☐	☐
4	Hiç teknik sorun yaşamadım.	☐	☐	☐	☐	☐
5	Sunulan durum gerçekçiydi.	☐	☐	☐	☐	☐
6	Videodaki tempo ve anlatım iyiydi.	☐	☐	☐	☐	☐
7	Videonun görsel kalitesi iyiydi.	☐	☐	☐	☐	☐
8	Videonun ses kalitesi iyiydi.	☐	☐	☐	☐	☐
9	Daha fazla senaryo ve ilgili öğrenme aktivitelerini görmek isterim.	☐	☐	☐	☐	☐
10	Videoda yaşadıklarım gelecekteki mesleki uygulamalarım için faydalıydı.	☐	☐	☐	☐	☐
11	Videoda yaşadıklarım iletişim becerilerimi geliştirmemde faydalıydı.	☐	☐	☐	☐	☐
12	Videoda yaşadıklarım mesleki yeterliliğimi artırdı.	☐	☐	☐	☐	☐
13	Video eğitim programımın bir parçası olarak	☐	☐	☐	☐	☐

No	Madde (İfade)	1 Kesinlikle katılmıyorum	2 Biraz katılmıyorum	3 Kararsızım	4 Biraz katılıyorum	5 Kesinlikle katılıyorum
	faydalıydı.					
14	Öğrenme aktiviteleri gelecekteki mesleki uygulamalarım için faydalıydı.	☐	☐	☐	☐	☐
15	Öğrenme aktiviteleri iletişim becerilerimi geliştirmemde faydalıydı.	☐	☐	☐	☐	☐
16	Öğrenme aktiviteleri mesleki yeterliliğimi artırdı.	☐	☐	☐	☐	☐
17	Video ve ilgili öğrenme aktiviteleri eğitim programımın bir parçası olarak faydalıydı.	☐	☐	☐	☐	☐